

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **Lesy České republiky, s.p.**
sídlem Přemyslova 1106/19, Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2024, č. j. MZP/2024/250/2650,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu a dosavadní průběh správního řízení

1. Žalobce brojí proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno a částečně potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí ze dne 5. 8. 2024, č. j. ČIŽP/48/2024/2559. Prvostupňový orgán tímto rozhodnutím rozhodl, že žalobce:
 - I. spáchal přestupek podle § 88 odst. 2 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), tím, že v prosinci 2021 provedl prostřednictvím najatého subjektu těžbu v porostních skupinách 331A17 a 331B17 v Lesním hospodářském celku (LHC) Litvínov na pozemcích, které jsou na území Evropsky významné lokality (EVL) Východní Krušnohoří, a to bez předchozího souhlasu příslušného orgánu ochrany přírody, čímž porušil povinnost stanovenou v § 45c odst. 2 ZOPK ve znění do 31. 12. 2021,
 - II. spáchal přestupky podle § 88 odst. 2 písm. p) ZOPK tím, že bez ohledu na výjimky udělené orgánem ochrany přírody a krajiny podle § 43 ZOPK:
 - a. v rozporu s povinností stanovenou ve výroku IV. podmínce písm. c) Rozhodnutí Správy Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Jeseníky o výjimce ze dne 30. 3. 2021, č. j. SR/0780/OM/2020-15, neponechal na území Národní přírodní rezervace (NPR) Praděd k zetlení v porostu veškerou dřevní hmotu získanou:
 - i. z pokácení 3 ks rizikových smrků z lokality 6 u lesní cesty Horizontální v porostní skupině 202 B17 v LHC Janovice,
 - ii. ze 7 ks vývratů z lokality 8 v porostní skupině 202C17 v LHC Janovice,
 - b. v rozporu s povinností stanovenou ve výroku I. podmínce 2.1 písm. b) Rozhodnutí správy CHKO Jeseníky o výjimce ze dne 3. 7. 2020, č. j. SR/0400/OM/2019-23, neponechal na území EVL Praděd v porostech, kde probíhala asanace, k přirozenému rozpadu veškerou dřevní hmotu:
 - i. na lokalitě 4 získanou z 19 stromů v porostní skupině 305 B 17 v LHC Janovice,
 - ii. na lokalitě 3 a 3+ získanou ze 13 stromů a vývratů v porostní skupině 209 A17 v LHC Janovice.
2. Shora uvedeným rozhodnutím uložil prvostupňový orgán žalobci pokutu ve výši 100 000 Kč.
3. K žalobcově odvolání změnil žalovaný prvostupňové rozhodnutí napadeným rozhodnutím tak, že:

- I. zrušil část prvostupňového rozhodnutí dle bodu II. písm. a. bodu i. shora a řízení v tomto rozsahu zastavil,
 - II. snížil výši uložené pokuty na 40 000 Kč,
 - III. ve zbývajícím rozsahu odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí v tomto rozsahu potvrdil.
4. Žalobce žalobou napadl výroky II. a III. napadeného rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce prvně namítá, že nebyl povinen žádat o souhlas orgánu ochrany přírody k provedení těžby v EVL Východní Krušnohoří, neboť zásahy byly provedeny v souladu se Souhrnem doporučených opatření (SDO) a byly pro danou lokalitu prospěšné, což doložila Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK) stanoviskem ze dne 20. 6. 2022, č. j. 09293/SOPK/22. Uvedené zásahy tudíž nemohly vést k závažnému nebo nevratnému poškození předmětu ochrany, jelikož dle § 45b odst. 1 ZOPK se za poškozování EVL nepovažuje řádné hospodaření prováděné v souladu s právními předpisy. Jelikož byly zásahy provedeny v souladu s SDO, neměl být předchozí souhlas orgánu ochrany přírody a krajiny vyžadován, žalobce tudíž neměl porušit žádnou svou právní povinnost. Dle žalovaného byly v dané oblasti provedeny zásahy ještě před vyhlášením přírodní památky Pekelské údolí, která byla vyhlášena až dne 17. 10. 2022, tudíž žalobcem provedené zásahy splňovaly přísnější standard.
6. Byť žalobce prokazatelně postupoval podle SDO a pro svou činnost nepotřeboval předchozí souhlas orgánu ochrany přírody a krajiny, přesto podal z důvodu předběžné opatrnosti dne 9. 12. 2020 u Krajského úřadu Ústeckého kraje (KÚÚK) jakožto věcně a místně příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny žádost o předběžnou informaci. KÚÚK v návaznosti na podanou žádost odpověděl sdělením ze dne 26. 10. 2021, č. j. KÚÚK/182504/2021, tj. téměř 11 měsíců po podání žádosti o předběžnou informaci. Dřívější nečinnost KÚÚK si přitom žalobce vyložil jako schválení svého postupu – měl-li KÚÚK pochybnosti ohledně žalobcem zamýšlené těžby, měl v zákonných lhůtách konat a vydat předběžné opatření dle správního řádu, nebo těžbu zakázat dle § 66 ZOPK, zvláště když měl informace o plánované těžbě od žalobce.
7. Žalobce k uvedenému skutku ještě doplnil, že provedení těžebních zásahů bez souhlasu orgánu ochrany přírody a krajiny nebylo v minulosti v EVL Východní Krušnohoří posuzováno jako činnost, kterou by mohlo dojít k závažnému či nevratnému poškození EVL, prvostupňový orgán i žalovaný proto měli ve srovnatelných případech rozhodovat obdobně a v souladu se zásadou legitimního očekávání žalobce nesankcionovat, jelikož v této oblasti nedošlo ke změně zákona ani soudního výkladu.
8. Dále žalobce brojí proti závěru prvostupňového orgánu a žalovaného, že neponechal veškerou dřevní hmotu k přirozenému rozpadu v lokalitách na území NPR a EVL Praděd. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože žalovaný se řádně nevypořádal s žalobcovou odvolací argumentací, kterou naopak bagatelizoval.

9. Žalobce tvrdí, že nebylo prokázáno, že by dřevní hmotu sám odvezl, a že nelze vyloučit její odcizení třetími osobami, jelikož sám žádný odvoz části předmětné dřevní hmoty nezadal ani sám neprovedl. Dále namítá, že správními orgány použita metodika pro stanovení objemu ponechané hmoty je nevhodná, nepřesná a neodpovídá standardům lesnické praxe. Rozdíly v objemech jsou podle něj v mezích běžné tolerance, tj. dle žalobce neobsahuje správní spis žádné důkazy o tom, že došlo fakticky k úbytku dřevní hmoty v daných lokalitách, tj. nejedná se o přestupek. V případě těžby v lokalitě 4 v LHC Janovice nadto došlo mimo lesní porosty k chemické asanaci dřevní hmoty získané z pokácených stromů z důvodu ochrany před kůrovcem, která byla následně navezena zpět do lesního porostu, k čemuž ale docházelo nikoli striktně do jednotlivých lokalit (přímo k pařezům původních stromů). Žalobce rovněž nevyločil možný úbytek dřevní hmoty v důsledku sesychání a správní orgány obou stupňů formulovaly svá skutková zjištění bez dostatečné opory ve správním spisu. Neprokázaly tak rozhodné skutečnosti k prokázání viny žalobce dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 9. 2022, č. j. 6 As 101/2022-32.
10. Žalobce také tvrdí, že jeho činnost vedla ke zlepšení stavu porostů a ochraně před kůrovcem a že nebyl dotčen veřejný zájem ani poškozeny biotopy, přičemž celou dobu aktivně spolupracoval s prvostupňovým orgánem i žalovaným – ti tudíž nedostatečně vyhodnotili absenci materiálního znaku přestupku.
11. V případě obou skupin přestupků dále žalobce poukázal na to, že byl sankcionován pouze on, nikoli jeho smluvní partneři, byť zmíněné zásahy prováděli fakticky právě smluvní partneři žalobce.
12. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl soudu napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k podané žalobě

13. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na stanovisku, že napadené rozhodnutí ze dne 16. 12. 2024, č. j. MZP/2024/250/2650, je zákonné a věcně správné. Uvedl, že skutkové i právní závěry, na nichž je rozhodnutí založeno, odpovídají zjištěnému stavu věci a platné právní úpravě. V této souvislosti odkázal na odůvodnění rozhodnutí obou stupňů.
14. K námitce žalobce, že nebyl povinen žádat o souhlas k těžbě v EVL Východní Krušnohoří, žalovaný uvedl, že žalobce byl prokazatelně informován o nutnosti získat souhlas dle § 45c odst. 2 ZOPK, a to prostřednictvím sdělení závazného stanoviska KÚÚK ze dne 30. 4. 2021, č. j. KUUK/053898/2021/ZPZ/LP-269, vydaného při schvalování lesního hospodářského plánu, ve kterém byl vysloven nesouhlas s uvedeným plánem ve vztahu k ochraně nejstarších lesních porostů v rámci EVL Východní Krušnohoří. Skutečnost, že zásahy byly provedeny v souladu s SDO, podle žalovaného nezbavuje žalobce povinnosti získat souhlas, neboť SDO má pouze doporučující charakter a nezakládá právní výjimku z povinností stanovených v ZOPK. Dle žalovaného také bylo adekvátně zohledněno při vyhodnocení závažnosti přestupku, že v okamžik těžebního zásahu nebyla daná lokalita chráněna jako přírodní památka.
15. Žalovaný dále odmítl námitku, že nečinnost orgánu ochrany přírody zakládá liberační důvod. Uvedl, že žalobce neprokával, že vynaložil veškeré úsilí k zabránění přestupku, a ani nevyužil prostředky ochrany proti nečinnosti dle správního řádu. Nečinnost správního

orgánu byla podle žalovaného zohledněna při hodnocení závažnosti přestupku, nikoliv však jako důvod pro zproštění odpovědnosti.

16. K námitkám týkajícím se neponechání dřevní hmoty k zetlení v NPR a EVL Praděd žalovaný uvedl, že žalobcovo tvrzení o možném odcizení dřevní hmoty nebylo podloženo žádnými důkazy a zůstalo v rovině spekulace žalobce. Žalobce podle žalovaného také neučinil žádné kroky k objasnění této okolnosti, přičemž vzhledem k náročnosti terénu by případné odcizení z místa bylo spojeno s nemalým úsilím, jelikož vjezd na lesní cesty je motorovým vozidlům zakázán a cesty bývají opatřeny technickými prostředky zamezujícími vjezd.
17. Měření provedené prvostupňovým orgánem považuje žalovaný za standardní a odpovídající běžné praxi, kterou aplikuje i sám žalobce kupř. při tvorbě číselníků dříví, přičemž žalobce nepředložil žádnou alternativní metodu výpočtu, resp. odlišný objem vytěžené dřevní hmoty. Argumenty o sesychání dřeva žalovaný odmítl s odkazem na klimatické podmínky v dané lokalitě a vysokou vlhkost, která podle něj sesychání bránila.
18. K otázce spoluodpovědnosti smluvního partnera žalovaný uvedl, že žalobce byl iniciátorem a zadavatelem zásahů, a proto nese odpovědnost za jejich provedení, i když byly realizovány jiným subjektem, jelikož by bez přičinění žalobce k uvedeným zásahům, resp. přestupku nedošlo. Žalovaný též uvedl, že při hodnocení přestupku bylo náležitě zohledněno, že žalobce v rámci řešení přestupkového řízení spolupracoval.
19. S ohledem na výše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Replika žalobce

20. Žalobce v replice zopakoval svou námitku, že žalovaný postupoval v rozporu se zásadou rovnosti dle § 2 odst. 4 správního řádu, jestliže žalovanému nebyl znám přístup orgánu ochrany přírody a krajiny v případě obdobných těžeb v daném území.
21. Dále žalobce uvedl, že po něm orgánem ochrany přírody a krajiny bylo požadováno splnění přísnějšího standardu i v době, kdy ještě nedošlo k vyhlášení přírodní památky Pekelské údolí. V této souvislosti se rovněž vymezil proti závěru žalovaného, že prodlení KÚÚK při řešení žádosti o předběžnou informaci nevede ke zhojení žalobcova konání.
22. K metodice měření dřevní hmoty žalobce uvedl, že prvostupňový orgán nepostupoval způsobem odpovídajícím běžné praxi žalobce při tvorbě číselníků dříví. Naopak použil zjednodušený a nepřesný postup, založený na odhadech průměrů a délek výřezů, bez individuálního měření každého kusu. Dále namítl, že prvostupňový orgán měřil výřezy již bez kůry, zatímco žalovaný deklaroval měření v kůře, což mohlo vést k významné odchylce.

V.

Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

23. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

24. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Zároveň nebylo navrženo provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovaným.
25. Žaloba není důvodná.
26. Žalobce prvně brojí proti tomu, že byl shledán odpovědným ze spáchání přestupku dle bodu I. prvostupňového rozhodnutí, tj. z nepovoleného kácení v EVL Východní Krušnohoří, čímž měl postupovat v rozporu s § 45c odst. 2 ZOPK. Žalobce konkrétně namítá, že předchozí souhlas nebyl potřeba, jelikož postupoval v souladu s SDO, nebyl naplněn materiální znak přestupku, protože těžebními zásahy nedošlo dle stanoviska AOPK k negativnímu ovlivnění místního ekosystému, rozhodnutí o spáchání přestupku je diskriminační, a i kdyby se mělo jednat o přestupek, žalobce z něj měl být vyviněn již v důsledku toho, že KÚÚK jako příslušný orgán ochrany přírody byl ve věci nečinný po dobu 11 měsíců.
27. Žalobce se v první řadě mýlí v tom, že k provedení předmětných těžebních zásahů nepotřeboval souhlas ze strany orgánu ochrany přírody, jelikož z § 45c odst. 2 ZOPK ani jiného právního předpisu tento závěr nevyplývá. Naopak zákon je v této věci striktní a hovoří o tom, že je nutný předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, neplatí-li pro danou lokalitu přísnější režim ochrany přírody. Žalobce byl ostatně o nutnosti předchozího souhlasu vyrozuměn i ve sdělení KÚÚK ze dne 26. 10. 2021. V době těžebního zásahu přitom přísnější režim na dané lokalitě zakotven nebyl, jelikož přírodní památka Pekelské údolí byla v dané lokalitě vyhlášena až v roce 2022. Režim ochrany dle § 45c odst. 2 ZOPK v době provedení zásahu přitom založen byl, jelikož EVL Východní Krušnohoří byla součástí platného nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, již od jeho vyhlášení. Závěr žalobce se navíc jeví účelovým, protože ve správním spisu je zadokumentovaná opakovaná e-mailová komunikace mezi pracovníky žalobce a KÚÚK ze sklonku roku 2020 a pak v průběhu roku 2021, ve které se žalobce opakovaně dotazuje, v jakém termínu bude ze strany KÚÚK sdělena vyžádaná předběžná informace. Žalobce si tudíž této povinnosti byl před samotným provedením zásahu vědom, a následně jednal v rozporu s ní. Žalobcem dodaná evidence těžebních činností na tom nic nemění – pokud u daných lokalit nebyl souhlas ze strany KÚÚK vymáhán, přestože se nacházely na území EVL, mohlo se leda jednat o další případy nepovolené těžby.
28. KÚÚK skutečně vydal poptávané sdělení až 26. 10. 2021, ačkoli žádost o předběžnou informaci byla podána již 9. 12. 2020, tento fakt nijak žalobce neliberuje. Žalobce měl k dispozici instituty pro řešení případné nečinnosti KÚÚK, které se ovšem sám rozhodl nevyužít, a namísto toho přistoupit bez potřebného souhlasu k těžební činnosti. Postup žalobce byl proto nesystémový, protože nelze přijmout premisu, že případná nečinnost veřejné správy znamená fikci souhlasu, není-li taková fikce stanovena zákonem. Předmětem tohoto řízení každopádně není postup KÚÚK v dané věci (nad rámec lze dodat, že v rámci řízení o vydání předběžné informace docházelo k místním šetřením, tj. nelze říci, že byl

KÚÚK zcela pasivní). Uvedené prodlení bylo nadto žalovaným i prvostupňovým orgánem zohledněno při výměře udělené pokuty jako polehčující okolnost.

29. Rozhodnutí o spáchání přestupku není diskriminační. Byť žalovaný uvedl, že mu skutečně nejsou známy jiné případy obdobné nedovolené těžební činnosti v dané lokalitě, žalobcova námitka, že KÚÚK, prvostupňový orgán i žalovaný postupovali v rozporu se zásadou legitimního očekávání, byla vznesena veskrze obecně. Nadto žalovaný netvrdil, že existují případy tolerance těžební činnosti v rozporu s § 45c odst. 2 ZOPK v dané lokalitě, nýbrž že o takových případech nemá povědomí. To neznamená, že v dané lokalitě nedochází hypoteticky k nepovolené těžbě, ale pouze to, že příslušné orgány o ní nemají povědomí – takové hypotetické případy ovšem nejsou předmětem tohoto řízení. Žalobce přitom nedokládá žádný konkrétní případ, ve kterém prvostupňový orgán, žalovaný, či KÚÚK tolerovali předem nepovolenou těžební činnost v dané lokalitě, proto nemohlo žalobci vzniknout žádné legitimní očekávání, že mu nepovolená těžební činnost „projde“ i v nyní posuzované věci.
30. Relevantní rovněž není námitka, že dodavatel, který pro žalobce těžební činnost provedl, nebyl shledán odpovědným z uvedeného přestupku. Přestupek dle § 88 odst. 2 písm. n) ZOPK není tzv. vlastnoručním deliktem a nadto by k předmětné nepovolené těžbě bez přičinění žalobce nedošlo. Okolnost, že nebyl konkrétní dodavatel shledán odpovědným ze spáchání přestupku, proto není sama o sobě relevantní, protože v případě žalobce došlo k naplnění znaků příslušné skutkové podstaty přestupku. I zde přitom platí, že případné spáchání přestupku třetí osobou není předmětem tohoto řízení.
31. Neobstojí rovněž ani námitka ohledně nenaplnění materiálního znaku přestupku (veškeré zásahy byly provedeny v souladu s SDO, životní prostředí nedoznalo újmy v důsledku těžební činnosti, řádné hospodaření se dle § 45b odst. 1 ZOPK nepovažuje za poškozování EVL). Zde řešený přestupek spočívá v porušení zákona, ke kterému došlo, jak bylo rozebráno výše. Žalobce sám nemohl nijak předvídat, že bude jím zamýšlená těžební činnost v dané lokalitě eventuálně ze strany KÚÚK povolena – KÚÚK nakonec těžbu v předmětných porostech 331A17 a 331B17 rozhodnutím ze dne 3. 8. 2022, č. j. KUUK/112612/2022, nepovolil až do konce roku 2030. Jednání žalobce tudíž bylo společensky škodlivé, když provedl těžební činnost bez souhlasu v lokalitě, kde je povolení zákonem vyžadováno, a nadto nelze těžební činnost považovat za zcela neproblematickou (tj. bez jakýchkoli externích vlivů), tj. souhlas s těžbou není pouhou úřední formalitou. Že žalobcovým jednáním nedošlo k poškození přírody, proto bylo možné zohlednit nanejvýš jako polehčující okolnost při výměře pokuty, nikoli jako důvod absence materiálního znaku přestupku.
32. Ve věci přestupků spočívajících v neoponechání veškeré dřevní hmoty k zetlení na území NPR a EVL Praděd žalobce uvedl, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož žalovaný dostatečně nevypořádal žalobcovy výhrady k metodologickému postupu prvostupňového orgánu při určení chybějícího objemu dřevní hmoty v daném prostoru. Žalobce se konkrétně vymezuje proti závěru, že neoponechal v předmětné lokalitě veškerou dřevní hmotu – případná chybějící hmota je dle žalobce pouze důsledkem špatného postupu prvostupňového orgánu při výpočtu, resp. odhadu chybějící dřevní hmoty, dále žalobce nevylučuje možnost odcizení částí dřevní hmoty, která byla v dané lokalitě ponechána k zetlení. Rovněž v tomto případě neshledává žalobce naplnění

materiálního znaku přestupku, jelikož nemělo dojít k poškození přírody, a zmiňuje diskriminační přístup, jelikož nebyl jeho konkrétní dodavatel shledán vinným ze spáchání přestupku.

33. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže z jeho odůvodnění není seznatelné, z jakého důvodu správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti tvrzené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů přitom musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tedy jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Na určitou námitku pak může správní orgán reagovat i tak, že v odůvodnění prezentuje odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, čímž se s námitkami účastníka řízení minimálně implicitně vypořádá. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení, přičemž o nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomeneli správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 27. 5. 2015, č. j. 6 As 152/2014-78, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, či ze dne 7. 5. 2019, č. j. 7 As 362/2018-23). Zdejší soud pro úplnost uvádí, že *„zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.“* (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2023, č. j. 2 Afs 60/2022-47). S ohledem na zásadu jednotnosti správního řízení jsou pak všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení vnímána jako jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 3. 2017, č. j. 5 Asz 270/2016-39). Konečně, jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 5. 2024, č. j. 7 As 176/2023-33, *„nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Asz 69/2016 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 35).“*
34. Žalovaný v napadeném rozhodnutí reagoval na žalobcovy námitky tím, že uvedl, proč byl postup prvostupňového orgánu ve věci odhadu chybějící dřevní hmoty v pořádku: v dané lokalitě nebylo důvodné počítat s nadměrkem, když dřevní hmota měla být ve svém celku ponechána k zetlení, tudíž nebyl dán odběratel, kterému by mohla vzniknout ztráta v důsledku sesychání či příčného přerézávání dřeva, samotné měření bylo prováděno obdobným způsobem jako při tvorbě číselníků dříví žalobcem, pro vyrovnání případných rozdílů byla stanovena kvalifikovaným odhadem přípustná odchylka ve výši 10 %. Žalovaný tudíž na odvolací námitky žalobce reagoval, pouze je neshledal důvodnými. Proto nelze hovořit o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

35. Analogicky k výše rozebranému přestupku ve věci EVL Východní Krušnohoří není relevantní žalobcová námitka ohledně diskriminačního přístupu. Že nebyl konkrétní dodavatel shledán vinným, není předmětem tohoto řízení. Žalobce také představoval klíčovou osobu, bez které by k žádnému kácení v daných lokalitách nemohlo dojít. Přestupek dle § 88 odst. 2 písm. p) ZOPK přitom není tzv. vlastnoručním deliktem.
36. Hlavní argumentace žalobce se v souvislosti s těmito přestupky týká metodologického postupu prvostupňového orgánu. Žalobci je nutné přisvědčit v tom, že metodologicky existuje rozdíl mezi jeho postupem při tvorbě číselníků dříví, kdy jsou relevantní části pokácených stromů přeměřeny okamžitě po jejich pokácení, zatímco pracovníci prvostupňového orgánu postupovali sice analogickým postupem, ale pouze u dohledaných výřezů – v kalkulaci provedené prvostupňovým orgánem proto může chybět určitý objem dřevní hmoty, který nebyl např. v důsledku velikosti či špatné dohledatelnosti přeměřen a započítán.
37. Prvostupňový orgán shledal větší či menší nesoulad mezi jím naměřeným objemem dřevní hmoty, a hmotou dříví dle číselníků. Konkrétní objem dříví je shrnut v protokole z kontroly ze dne 12. 7. 2022, č. j. ČIŽP/48/2022/2165, v některých lokalitách bylo dokonce naměřen větší objem dřevní hmoty, než byl při kácení zaznamenán, a u některých lokalit je zaznamenán naopak deficit naměřené hmoty oproti hmotě vykázané. Rozdíl v objemu naměřené a pokácené hmoty byl místy výrazný (40–50 %). Dle protokolu již v tomto kroku byla do kalkulace započítána odhadovaná 10% odchylka, a tabulky byly upraveny, aby bylo zohledněno, že k měření došlo u dřevní hmoty bez kůry.
38. Žalobce přitom ani ke shora uvedeným kontrolním zjištěním, ani dále v průběhu správního (a nyní soudního) řízení neposkytl vlastní alternativní kalkulaci objemu dřevní hmoty v příslušné lokalitě – omezil se pouze na konstatování, že dřevní hmota byla pracovníky prvostupňového orgánu zjištěna vadně, že neměl povinnost ponechat dřevo přímo u předmětných pařezů, popř. mohlo dojít k odcizení dřevní hmoty.
39. Byť je nutné přiznat, že logicky musí existovat určitý rozdíl mezi skutečně ležící dřevní hmotou v dané lokalitě a dřevní hmotou naměřenou prvostupňovým orgánem, pouze tato skutečnost nezpochybňuje metodologický postup prvostupňového orgánu, protože uvedené rozdíly by měly být kompenzovány 10% odchylkou. Aplikace odchylek je přitom v rámci veřejné správy běžnou praxí, jelikož ne vždy lze určitou hodnotu zjistit průkazně bez jakékoli odchylky (kupř. při měření rychlosti při zjišťování přestupků v oblasti dopravy). Žalobcová interpretace by vedla k tomu, že by fakticky nebylo řadu přestupků možné zjišťovat, resp. potrestat, pokud by nebylo možné využívat odhady a přiměřené odchylky. Žalobce sice zpochybňuje, proč byla zvolena právě odchylka v rozsahu 10 %, sám ovšem nepředkládá jinou alternativní výši přípustné odchylky. Soud přitom není způsobilý, aby bez dalšího uzavřel, že přípustná odchylka 10 % byla příliš restriktivní (či naopak benevolentní), a proto měla být aplikována odchylka v jiné výši. Jelikož žalobce pouze obecně kritizuje metodologický postup prvostupňového orgánu a sám nenabízí žádný alternativní způsob výpočtu, nebo přímo alternativní hodnoty naměřeného objemu dřevní hmoty, které by byly s to v konkrétní rovině zpochybnit závěry žalovaného a prvostupňového orgánu, je námitka k metodologickému postupu prvostupňového orgánu nedůvodná.

40. Žalobce dále namítl, že veškerá dřevní hmota byla ponechána v prostoru k zetlení, pouze nikoli přímo u daných pařezů. Shora uvedené výjimky NPR a EVL Praděd shodně uvádějí, že veškerá dřevní hmota musí být ponechána na místě v porostu k zetlení. Byť v uvedených výjimkách není specifikováno, co vše znamená „na místě“, z kontextu této věci je zřejmé, že žalobce sám nemá přehled, kam byla dřevní hmota po chemické asanaci navedena. Smyslem uvedené normy přitom je zachování biodiverzity v dané lokalitě. Byť to bezpochyby neznamená, že každý kus pokáceného stromu musí být ponechán ve zcela bezprostředním sousedství „svého“ pařezu, musí existovat určitá místní souvislost, která v této věci dána nebyla, když pracovníci prvostupňového orgánu nebyli v některých lokalitách schopni dohledat výřezy, které na nich dle číselníků měly být přítomny, a naopak v jiných lokalitách výřezy přebývaly. Když byl žalobce nucen provést na dříví chemickou asanaci v důsledku napadení kůrovcem na místě mimo předmětné porosty, měl následně dbát na to, aby byla zachována alespoň elementární souvislost lokality opětovně navedeného dříví s lokalitou kácení, aby někde dříví nepřebývalo, a jinde naopak nechybělo (je ovšem nutné dodat, že jako celek je měření deficitní – tj. existuje cca 10% objem dříví, který i po započítání přípustné odchylky nebyl dohledán). Žalobce toho ovšem nedbal.
41. Námitky žalobce o možném odcizení dřevní hmoty rovněž nejsou důvodné. Žalobce sám s touto námitkou operuje, jako kdyby ji nemyslel vážně, jelikož neučinil žádný krok, aby příslušné orgány prošetřily případný úbytek dříví v důsledku jeho odcizení – uvádí ji jako ryze hypotetickou a naprosto ničím nepodloženou variantu. Žalovaný se touto námitkou přitom nemusel blíže zabírat, jelikož žalobce sám tuto námitku nijak nerozpracoval (nevedl nic konkrétního, z čeho by bylo možno dovozovat byť pouhé podezření na odcizení). I vzhledem k terénu, ve kterém mělo být dříví ponecháno, se jeví případné odcizení přímo z lokality kácení nepřilíš pravděpodobné, naopak se jeví pravděpodobný závěr, že žalobce dříví navezl zpátky do lokality, ovšem ponechal ho v daném prostoru libovolně, tudíž nebylo následně možné dohledat, zda byla skutečně veškerá dřevní hmota ponechána k zetlení. Odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 9. 2022, č. j. 6 As 101/2022-32, není přílehlavý, protože v tam řešené věci byl podstatně odlišný skutkový stav – jednalo se o věc přestupku proti občanskému soužití, kde ovšem stěžovatel nepředkládal konzistentní tvrzení ohledně skutkového průběhu, tj. zavadával podezřením pochybnostem o skutkovém stavu. Ve zde řešené věci ovšem nedošlo k založení relevantních pochybností o skutkovém stavu – jak bylo shora shrnuto, žalobce nepředkládá žádnou alternativní metodu pro stanovení objemu předmětné dřevní hmoty ani alternativní výsledky výpočtu, resp. neuplatňuje žádná plausibilní tvrzení ohledně chybějící dřevní hmoty.
42. Žalobce konečně uvádí, že vytýkaným konáním nedošlo k zásahu do zákonem chráněných zájmů, proto nemohl být naplněn materiální znak předmětného přestupku. Tento závěr je neopodstatněný, jelikož objektivní stránka předmětného přestupku nespočívá v přímém negativním ovlivnění přírody, nýbrž v tom, že přestupce postupuje v rozporu s úředně stanovenými výjimkami a podmínkami. Nelze proto přijmout závěr, že o přestupek se nejedná, pokud nedojde k negativnímu ovlivnění životního prostředí. Taková okolnost není brána jako základ pro absenci materiálního znaku přestupku, nýbrž jako okolnost pro stanovení nižší výše pokuty. Ostatně to se stalo i v této věci – žalovaný rozebírá na str. 14 a 15 napadeného rozhodnutí, že intenzita žalobcem spáchaných přestupků byla nižší, což se odrazilo v nízké výši stanovené pokuty v relaci k maximální zákonné sazbě pokuty, přičemž

všechny spáchané přestupky spadají do kategorie přestupků, za které lze vyměřit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

VI.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

43. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
44. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 25. července 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu